

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academïæ Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniæ, 1525

VD16 C 4211

Alijs adhuc rationibus ex scriptura desumptis monstrari, q[uod] a nobis
orandi sunt sancti. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

LIBER PRIMVS.

Iob, sanctos inuocauerit, q̄s in prosperitate (ut ait) profusus ne-
 glexit, innuens hisce uerbis, ip̄m Iob incassum in tribulatione
 ad illos se conuertere, q̄s florentibus suis rebus, & aura secū-
 diore flante, nullo dignatus est (ut inquit) honore. Nō itaq; ta-
 li schemate locutiōis, inuocationē sanctorū reprobat Eliphaz
 quin potius approbat, sed modū dumtaxat eos inuocādi, qua-
 lē dicit ip̄m Iob obseruasse, dānat & irridet, q̄ scilicet i aduer-
 sitate solūmodo. sancti inuocent, in prosperitate uero, negli-
 gant & posthabeant, q̄ quidē inuocādi modus, nimig; probā-
 dus etiā nō est, neq; cōmendandus. Manet igit̄ ex illa propō-
 ne, solide cōprobata sanctorū inuocatio, qua ad ipsos cōuertī
 debemus. ¶ Ad hęc. Finita disputatione sancti Iob cū amicis
 suis, dixisse legit̄ dñs ad Eliphaz Themanitē, unū eorū. Iratus
 est furor tuus in te, & in duos amicos tuos, qm̄ nō estis locuti
 corā me rectū, sicut seruus meus Iob. Sumite igit̄ uobis septē
 tauros & septē arietes, & ite ad seruū meū Iob, & offerre pro
 uobis holocaustū, Iob aut̄ seruus meus, orabit pro uobis. Fa-
 ciē eius suscipiā, ut nō imputei uobis stultitia, neq; etiā locuti
 estis corā me rectū, sicut seruus meus Iob. Quod cū illi secun-
 dū dñi præceptū fecissent, suscepit dñs faciē Iob, cū oraret il-
 le pro amicis suis. Ecce dñs tres illos uiros (qui fere per totū li-
 bri cōtextum disputatorias egerant partes) misit ad Iob, ut or-
 raret pro eis dñm. Quo sane in opere ostendit, gratū sibi id
 esse, si ad aliorū preces nobis emerendas cōfugiamus, ut pro-
 sint nobis illæ apud dñm, subinsinuatq; eodē in facto, sancto-
 rū nobis implorandū esse auxiliū. ¶ Simile quiddā narratur in
 Genesi, de Abimelech rege Geraris, quē cum increpasset dñs
 ob sublatā Sarā uxorē Abrahæ, subiūxit. Nūc igit̄ redde ux-
 orē uiro suo, & orabit p̄ te, q̄ p̄pheta est, & uiues. Qd̄ cū in
 cūctāter, diuino obtēperans ꝑ̄bo, fecisset Abimelech, orante
 Abrahā p̄ eo & domo ei⁹, sanauit dñs uxorē illi⁹ & ancillas, q̄
 ob raptā Sarā factę fuerāt steriles, ut ibi dē sacra refert historia
 Ex q̄ dilucidū euadit, gratū illd̄ deo eē obseqū, q̄ sc̄tōs oram⁹,
 cū iusserit dñs Abimelech, q̄ Abrahæ imploraret orationē
 ¶ Aliis adhuc rōnibus ex scriptura desumptis mōstrari, q̄
 a nobis orandi sunt sancti. Cap. XIII.

Sed age

De veneratione Sanctorum.

Sed age, adductis iam rationibus adiiciamus & alias, quae
comonstrent sanctos aeternae beatitudinis confor-
tes, a nobis orandos esse. Sitque haec, ad id approbandum,
VI. Exodi. 2. 9. 10.
In exodo legimus Pharaonem re-
ge Aegypti grauibus plagis a deo afflictum rogasse Moysen,
quod oraret deum pro illarum plagarum amotione. Cuius postulatio-
ne permotus Moyses uir dei, non semel rogauit deum pro auerten-
da plaga prius inflictâ, & protinus ad preces eius, a deo est sub-
lata. Populus etiam Israeliticus culpae suae conscius, qua offen-
derat deum in postulatione regis importuna, dixit ad Samuelē
prophetam domini. Ora pro seruis tuis ad deum deum tuum, ut non mo-
I. Reg. 12.
riamur. Cui ille benigniter ita respondit. Absit a me hoc pec-
catum in domino, ut cessem orare pro uobis, & docebo uos uiam bo-
nam & rectam. Demum beatus Paulus ad Colossenses scribens, ait
illis. Orationi instate, uigilantes in ea in gratiarum actione, oran-
tes simul & pro nobis, ut deus aperiat nobis ostium sermonis ad
Coloss. 4.
loquendum mysterium Christi. Idem quoque, in secunda ad Thessalo-
nicenses epistola inquit. De cetero fratres orate pro nobis, ut ser-
mo dei currat & clarificetur, sicut & apud uos, ut liberemur
ab importunis & malis hominibus. Et ita in plerisque alijs suarum episto-
larum locis, doctor ille genitum & magistrum, cum summa humilitate com-
mendant se fratrum fidelium orationibus, docens nos suo exemplo, ex-
poscere debere pro nobis etiam aliorum orationes, quam magnam affer-
runt salutem consequendam praesidium. Cum itaque uita hic agentes,
recte expetant aliorum adhuc in hoc stadio currentium preces sibi
suffragari, ut modo adductis exemplis est patefactum, & mul-
tis alijs itidem patefieri posset, cur non & in perpetua beatitudi-
nis gloria sublimatorum orationes sibi exposcent patrocinari, qui
adhuc in uia huius peregrinationis consistunt, quicquid ipsorum
beatorum, qui adhuc uiuentium, preces, iure credunt efficaciores, ob
feliciorem eorum statum, confirmatiorem in bono, & a malo liberiore.
VII
Praeterea, legimus plerisque a regibus & principibus aliqua
impetrasse per intermedios, ad orandum aut placandum ani-
mum infernum missos, quae per seipsos non tam feliciter &
commode fuissent consecuti. Siquidem Ioab princeps militiae
Israeliticae per sapientem mulierem Thecuitem reconciliauit
Absalon

LIBER PRIMVS.

2. Reg. 14. **A**bsolon patricidij reū, regi **Dauid** patri ei^o, impetrauitq; illi reditū ad ciuitatē paternā, a qua fuerat ob interemptū in conuuiuo fratē profugus. Deinde uero interpellatione sua, eidē ipse **Ioab** obrinuit accessum ad cōspectū paternū, a q̄ iā diuti^o exulauerat. Et **Nathan** ppheta p **Bethsabee** m̄ez **Salomonis**

3. Reg. I. impetrauit a **Dauid** rege, q̄ iussu paterno **Salomon** inungere tur rex, regioq; insigniret diademate & sceptro sup **Israel**, ip̄o **Dauid** adhuc supstite. ¶ Sed quid hęc nobis indicare putanda sunt? Id ipsum reuera, q̄ cū peccatis nostris diuinā offendimus maiestātē, recurramus ad sapientē illā mulierē, æternęq; sapientiæ matrē, sacrosanctā uirginē **Mariā**, exorantes eā, ut deū nobis reddat placabilē & potiemur uoto p ipsām. Si cœlestis itidē regni uolumus obtinere cōfortiū, ipsām ueri **Salomonis** uereq; pacifici dñi nostri **Iesu Ch̄i** matrē, pulsem^o precibus, ut loquat̄ pro nobis bonū ad dñm, suaq; intercessione impetret perpetuā regni supni hæreditatē, tandē nobis collatū iri. ¶ Rursum. Cū **Aman** ille infensissimus **Iudæorū** hostis immineret totius **Iudaicæ** gentis exitio, impetrassetq; ab **Assuero** rege **Persarū**, ipsius omnimodā exterminatiōnē, **Mardocheus** & reliqui **Israelitæ** nō protinus ad **Assuerū** se cōtulerunt rogatū, ut edictū de excidio eorū iā palā propositū reuocaret, sed ad **Hester** reginā habuerunt confugiū, ut ipsa intermedia & supplicante regi, liberarent ab impendente periculo. Et hoc pacto, felicē habuerūt suæ petitionis exitū. Nam **Hester**, spectatissimæ uirtutis mulier, p suam modestiā, prudentiā & supplicatiōnē apud **Assuerū**, impetrauit toti populo **Iudæorū**, regni **Persarū** finibus cōprehenso, salutē, uitā, & liberationē ab imminente malo. ¶ Sed nonne & hoc edocemur exēplo, q̄ cū antiquus nos præmit hostis, quærens aiām nostrā ut leo rugiens deuorare, perpetuaq; morte pdere, seueritatēq; supremi regis extimescimus, merito nobis irati, cōfugiāmus ilico ad illā cœli reginā gratiā plenā, postulemusq; ab ea, ut deū nobis efficiat pacatū, & impetret ab hostili manu liberationē. Q̄ si fēderimus, nō negabit illa suis seruis patrociniū, causam nostrā aget feliciter apd̄ dñm, nosq; reddet uoti nostri cōpotes. Est igit̄ sedulo nobis oranda, sacra uirgo **Maria**, ut

De veneratione Sanctorum.

ria, ut nra sit ante dei thronu aduocata, & per ipsam, accessum
habeamus ad eius filiu. Quod aut de ipsa dictu est, in hisce du
abus postremis rationibus, intelligendu est cõsimiliter de quo
uis alio sanctoru, ad quẽ, eadẽ oino ratione, per intentã suppli
cationẽ cõferre nos debemus, ut pro nobis exoret deũ. ¶ **Ad IX**
idẽ facit, quod memorat beatus Lucas de Centurione, cuius **Luc. 7.**
seruus admodu illi charus, decubebat in domo paralyticus.
Siquidẽ is non arbitratus seipsum dignu ut ueniret ad Iesum,
pro impetranda sanitate serui sui, misit ad eũ seniores Iudæo
ru uiros honoratissimos, qui rogarẽt dñm ut ueniret in domu
eius, & ægotu seruu sanaret. Quis (oro) hanc nõ cõmenda
uerit Centurionis modestiã, submissionẽq; moderatissimam
eiusq; exẽplo nõ intellexerit, diuinã sublimitati id pergratum
esse, q; cũ uitis inquinati ægotamus animo, lethiferoq; tene
mur morbo, non audeamus temere accedere celsitudinẽ diui
nã maiestatis, nrã impuritatis conscij, sed sanctos ipsos ple
ruq; adeamus, deuotiq; precibus sollicitos mittam⁹ ad thro
nu dei, ut ab eo nobis impetrent sanitatẽ nostrorũ uulneru, q;
bus iacemus sauci. Hęc nãq; animi nostri humilitas, resilien
tis a magnitudine immensã deitatis in suã prauitatẽ, & nõ au
dẽtis illã primo accessu interpellare, haud dubie grata erit deo
reddetq; preces nostras illi acceptas, cũ scriptu sit. **Oratio hu**
miliantis se, nubes penetrabit, & donec propinquet non con **Eccl. 35**
solabit, & nõ discedet donec altissimus aspiciat, cũ etiã dicat p
pheta in psalmo, q; respexit dñs in orationẽ humiliu, & non **Psal. 101**
spreuit precẽ eorũ. ¶ Postremũ, Si quis plebeius aut infimã **X.**
fortis uir, a rege terreno sit quippiã petiturus, is non audẽs se
primũ regis oculis ingerere, accedit in illius curia aliquẽ ex
aulicis & proceribus regi familiaribus, ut per eũ, libellus suus
supplicatorius regiã maiestati exhibeat, eiusq; patrociniõ asse
quat ille a rege, quod expetit. Et hac uia, sæpe consequuntur
hoies quod postulant, qui si tentassent primo congressu regis
aures pulsare, tristẽ passu fuissent repulsam. Nos igit hoc edo
cti exemplo sensibili, ex nostrã indignitatis consideratione,
similiter & altitudinis immensitatiscq; summã diuinitatis con
templatione, interdũ resilire debemus in nostrã pusillitatem,
g puerã

LIBER PRIMVS.

per uerā humilitatē, abiectiōnēq; n̄rī, & ita trepidantes cū re-
uerentiā, nō tentare primo aditā aggređiamur ad supremā
deitatis solū, sed implorare sacrosanctā matris dei & sanctorū
opē, ut pro nobis apud deū sint aduocati, nostrāq; supplicatio
XI nē illi porrigāt. ¶ Deniq; ad idē cōprobandū propositū, non
parū cōducunt eximioꝝ patrū, Dionysii, Damasceni & Gre-
gorij sn̄iā, supra (ut locus & res efflagitabat) adductā, astru-
entes, nos sanctorū patrociniā implorare debere.

Cap. 6. 8.

¶ Ob multa bñficia spūalia, q̄ a sacrosancta uirgine Ma-
ria & beatis angelis accepim⁹, nos illis honorē im-
pendere debere. Cap. XIII

Ræter ea uero q̄ supra sunt allata, est & aliud qđ
maxime nos debet inducere ad honorē sanctis coe-
li ciuibus deferēdū magnitudo scilicet & copia be-
neficioꝝ ab eis acceptoꝝ, cui nunq̄ parem referre
possumus grām. ¶ Quid em̄ æquū aut dignū rependere pote-
rimus sacrosanctā uirgini matriq; dei Mariā, pro cumulatis
I firmis ab ea toti mundo collatis muneribus? q̄ n̄rā ruina est p̄
salutiferā prole suā instauratrix, n̄rī reparatrix lapsus, deiq; &
hominū cōciliatrix ac mediatrix. Nōne quod per primā Euā
illatū est uulnus mundo, p̄ hanc secundā est curatū? Vt enim
sancta canit ecclia, paradisi porta per Euā cunctis clausa est,
& per Mariā uirginē iteꝝ patefacta est. Illa culpā nobis intu-
lit, hæc grām attulit, cū foelici partu ædidit authorē gratiæ.
Illa itidē peccatū sua transgressione inuexit mūdo, hæc uirtu-
tū omniū exēpla nobis protulit, Deniq; illa exiliū, mortē, mi-
seriā, & dānationē huic induxit seculo, hæc uero reditū in pa-
triā, uitā, foelicitatē, & æternā nobis adduxit beatitudinē, qñ
spū sancto fecundata, & permanēs uirgo intacta, uerū deum
Psal. 84 & hominē Iesum Christū, castis profudit uisceribus. Hæc sa-
ne est terra illa benedicta a dño, in qua apparuit gloria dei, &
de qua, ueritas æterna orta est, q̄ cœlesti itidē rore irrigata, fru-
ctū suū dedit toti mundo salutarem. Hæc etiā est mater no-
stra, multo uerius q̄ prior illa Eua, quæ omniū uiuentiū dicta
est mater secūdam carnem, quādoquidē hæc, secūdam spiri-
tum, maternitatis ad nos gerit nomen & titulum, Mater in-
quara

I
Gloriosæ vir-
ginis Mariæ
preconia.

Psal. 84